

MUALLİM RIFAT EĞİTİM FAKÜLTESİ
TÜRKÇE EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
OKUL DENEYİMİ DERSİ UYGULAMA
KLAVUZU

2016-2017

OKUL DENEYİMİ ETKİNLİKLERİ

ETKİNLİK NO	TARİH	ETKİNLİK ADI	AÇIKLAMA
1	1. Hafta 04/10/2016	Okulu Tanıma Soru Sorma Alıştırmaları	Öğretmen ve öğrencileri tanıma, okulun genel durumunu inceleme. Farklı soru türleri bularak soru sorma becerisinin gözden geçirilmesi. Bu beceriden sıkça yararlanabileceği bir dersin planlanması.
2	2. Hafta 11/10/2016	Öğretim Yöntemlerinin Gözlemlenmesi	Derslerde hangi yöntemlerin, ne ölçüde ve ne kadar zaman dilimi içerisinde uygulandığını ve bunların konuya uygunluğunu gözlemleme.
3	3. Hafta 18/10/2016	Ders Kitabı ve Materyal Kullanımı	Derste kullanılan materyallerin neler olduğunu ve öğretmenin bunları ders işlerken nasıl kullandığını gözlemleme.
4	4. Hafta 25/10/2016	Dersin Yönetimi ve Sınıfın Kontrolü	Gözlem yaparak, sınıfta olup bitenlerin kontrol altında tutulmasını ve öğrenciler için etkili bir öğretim-öğrenme ortamı oluşturulmasını sağlayan becerileri öğrenmeye çalışmak.
5	5. Hafta 01/11/2016	Çalışma Yaprağı ve Etkinlik Hazırlama	İşlenen konularla ilgili çalışma yapıları hazırlanır ve öğrencilere uygulanır. Çalışma yapılarıyla ilgili ders öğretmeninden de yardım alarak öğrencilerin düzeyine uygun olmasına ve dersin içeriğini yansıtmasına dikkat ediniz.
6	6. Hafta 08/11/2016	E-okul ve MEBBİS Sistemlerinin İncelenmesi	E-okul sisteminin tanıtılması, öğrenci, öğretmen ve yönetici tarafından girişlerinin gözlenmesi, notların ve öğrenci bilgilerinin e-okul sistemine girişinin gözlemlenmesi
7	7. Hafta 15/11/2016	Alternatif Ölçme ve Değerlendirme Tekniklerinin Kullanımı	Performans değerlendirme, proje, portfolyo, rubrik, öz ve ekran değerlendirme gibi alternatif değerlendirme yöntemlerinin kullanılmasını gözlemlemek.
8	8. Hafta 22/11/2016	Okulda Rehberlik Hizmetleri	Rehberlik hizmetlerinin işleyişini inceleme, okulda özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler için yapılan etkinlikler gözlemlenir ve kaynaştırma öğrencilerinin ihtiyaçları ve bireyselleştirilmiş eğitim programının (BEP) hazırlanmasının gözlenmesi
9	9. Hafta 29/11/2016	Grup Çalışması	Öğretmen adayının grup çalışmasından yararlanacak şekilde bir ders plan yapması ve bu planı uygulayabilmesi.
10	10. Hafta 06/12/2016	Öğretmen ve Öğrencinin Okuldaki Bir Günü	Bir günü, alanınızda çalışan bir öğretmen veya sınıf öğretmenin ve bir öğrencinin okuldaki bir günlük zamanını nelere ve nasıl harcadığını öğrenmeye ayırarak onları gözlemleme.
11	11. Hafta 13/12/2016	Okulda Yönetiş İşler	Okul müdürünün, müdür yardımcılarının, öğrenci ve öğretmenlere karşı sorumluluklarının neler olduğu gözlemlenir. Resmi yazışmaların nasıl yapıldığı, gelen evrak ve giden evrak defterleri ve diğer defterlerin incelenmesi yapılır.
12	12. Hafta 20/12/2016	Yansıtıcı Değerlendirme	Öğretmen adaylarının okul işleyişi, eğitim ve öğretim süreci ile ilgili duygu ve düşüncelerini yazılı veya sözlü olarak, okul yönetimi, sınıf öğretmenleri, ve diğer öğretmen adayları ile paylaşmaları. Dönem içi etkinliklerde karşılaştıkları eksikliklerinin belirlenip çözümlerin üretilmesi.
Okul deneyimi dersi öğrenci değerlendirme formlarının öğretmenlerce gönderilmesi için son tarih 02/01/2017'dir.			

ETKİNLİK 1

SORU SORMA ALIŞTIRMALARI

Özet: *Farklı soru türleri bularak soru sorma becerisinin gözden geçirilmesi. Bu beceriden sıkça yararlanabileceği bir dersin planlanması.*

1- Öğretmenler sık sık soru sorarlar. Niçin? Soru sorma amaçlarından bazıları şunlardır:

- Öğrencileri öğrenmeye güdüleme
- Dersi, öğrencilerin kendi deneyimleriyle ilişkilendirme
- Öğrencilerin neleri hatırlamakta olduklarını anlama
- Öğrencilerden, öğretim ile ilgili dönüt sağlama
- Öğrencilerin öğrenmekte olup olmadıklarını anlama
- Öğrencilerin, düşüncelerini sağlama
- Öğrencilerin konuşmalarına yardımcı olma
- Problemleri çözme
- Öğrencilerin birbirlerinden öğrenmelerini sağlama
- Sınıfı denetim altına alma

Daha başka amaçlar düşünebiliyorsanız bunları ekleyiniz.

2- Kendi alanınızla ilgili olmak üzere, yukarıda sözü edilen amaçlardan her birine hizmet edecek bir soru hazırlayınız. Hazırladığınız soruları diğer öğretmen adayı arkadaşlarınızla tartışınız.

3- Öğrencilerin derste geçen olguları hatırlayıp hatırlayamadığını yoklayan sorular bulmak çok kolaydır. Öğretmenlerin yararlandıkları soruların pek çoğu bu türdendir. Sizin sorularınızın hepsi de hatırlamayı yoklayan sorular mıdır? Öğrencileri düşünmeye sevk edecek sorular bulmak daha zordur.

4- Soru türlerine ilişkin değişik sınıflamalar vardır. Aşağıda verilen sınıflama bunlara bir örnektir. Bu örnek. B.S. Bloom'un editörlüğünü yapmış olduğu. 1956 yılında yayımlanan ve Taxonomy of Educational Objectives (Eğitim Hedeflerinin Aşamalı Sınıflaması), adı ile bilinen bir sınıflamaya dayalıdır. (Bu sınıflama ile ilgili ayrıntılı bilgi, eğitim bilimleri, öğretim yöntemleri ve ölçme ve değerlendirme ile ilgili kaynaklarda bulunabilir.)

5- Soru türleri

Hatırlamayı yoklayan sorular hatırlanması beklenen olgular ve diğer bilgi birikimi öğelerinin sorulduğu sorulardır. Bunlar, Bloom'un aşamalı sınıflamasında en alt düzeyde yer alan öğrenme ürünlerini yoklayan sorulardır. Bu tür sorulara ilişkin bazı anahtar sözcükler şunlardır: Hatırlama belirleme ne tanımlama adlandırma işaretleme listeleme belirleme

Önceden belli ve tek bir yanıtı olan sorular. Bunlar yukarıda sözü edilen aşamalı sınıflamada kavrama, uygulama ve analiz düzeylerinde yer alan öğrenme ürünlerini yoklayan sorulardır. Bu gibi soruları yanıtlamak için öğrencinin, yoklanan öğrenmelerin bu düzeylerin hangisinde yer aldığına göre değişik zihinsel işlemlerden yararlanması gerekir. Yoklanan öğrenme kavrama düzeyinde ise soruyu yanıtlayabilmek için öğrencinin, öğrenmiş olduklarını, anlamını değiştirmeden farklı bir şekilde ifade etmesi, kendi anlatımı ile ifade etmesi, açıklaması veya yorumlaması gerekir. Yoklanan öğrenme ürünü uygulama düzeyinde ise soruyu yanıtlayabilmek için öğrencinin, öğrenmiş olduklarını, kendisi için yeni olan yani ilk kez karşılaştığı fakat öğrenmiş olduklarıyla içinden çıkabileceği bir durumu anlama, bir sorunu çözmede kullanması gerekir. Yoklanan öğrenme ürünü analiz düzeyinde ise soruyu yanıtlayabilmek için öğrencinin yine kendisi için yeni olan, yani ilk kez karşılaştığı bir bilgi bütünü veya bütünlüğü olan başkaca bir ürünün parçalarını, parçaları

arasındaki ilişkileri ve bütün içinde bu parçaların nasıl bir araya getirilerek bütünleştirilmiş olduğunu belirlemesi gerekir. Bu tür sorulara ilişkin bazı anahtar sözcükler şunlardır: açıklama, tarif etme, karşılaştırma, gözden geçirme, özetleme, nasıl, neden.

Önceden belli ve tek bir yanıtı olmayan sorular. Bunlar, yukarda sözü edilen aşamalı sınıflamada sentez düzeyinde yer alan öğrenme ürünlerini yoklayan sorulardır. Bu gibi soruları yanıtlamak için öğrencinin, duruma göre, kendi bilgisi dâhilinde bir eşi veya yakın benzeri olmayan bir bilgi bütünü veya bu nitelikte ve bütünlüğü olan başkaca bir ürün ortaya koyması, böyle bir bilgi bütünü veya ürünü oluşturmak için bir plan ya da işlemler takımı oluşturması, böyle bilgi bütünlerini veya ürünleri sınıflama veya açıklamada kullanılabilecek nitelikte bir soyut ilişkiler takımı geliştirmesi gerekecektir. Bu tür sorulara ilişkin bazı anahtar sözcükler şunlardır: tahmin etme, önerme, oluşturma, geliştirme, varsayma.

Bir değerlendirme sonucunda yanıtlanabilecek sorular. Bunlar, yukarda sözü edilen aşamalı sınıflamada değerlendirme düzeyinde yer alan öğrenme ürünlerini yoklayan sorulardır. Bu gibi soruları yanıtlamak için öğrencinin kendisine verilen, belli amaca hizmet etmek üzere hazırlanmış bir malzeme, bir yöntem vb.'nin, mantıksallık, iç tutarlılık gibi iç ölçütlere veya amaca uygunluk, başka koşulları karşılama gibi dış ölçütlere göre bir değerlendirmesini yapması gerekecektir. Bu tür sorulara ilişkin bazı anahtar sözcükler şunlardır:

Değerlendirme, seçme, kritik etme, toparlama, karar verme, düzeltme, seçme, sıralama

Hatırlamayı yoklayan soru örnekleri

- Türkiye’de doğum oranı nedir?
- Verilen elektrik devresindeki elemanların adlandırınız.
- Ankara kentinin, hangi enlem üzerinde olduğunu belirtiniz.
- Difüzyon terimini tanımlayınız.

Önceden belli ve tek bir yanıtı olan soru örnekleri

- Türkiye’de doğum oranını, Almanya’daki doğum oranı ile karşılaştırınız.
- Elektrik devresinde, lambaların seri bağlama şeklini açıklayınız.
- Van, Isparta ve Bursa’nın harita üzerinde yerlerini tarif ediniz.
- Difüzyon ve ozmoz karşılaştırınız.

Önceden belli ve tek bir yanıtı olmayan soru örnekleri

- Türkiye’de doğum oranı binde 40’a çıksaydı bunun ülkedeki yaşam standardı üzerinde ne gibi etkileri olurdu?
- Bir elektrik devresindeki lambalar paralel bağlı hale getirilirse neler olabilir?
- Büyük bir sel felaketine uğraması halinde, İstanbul’da neler olabilir?
- Canlı dokuda ozmoz olayını göstermek için yararlanılabilecek bir deney ne olabilir?

Bir değerlendirme sonucunda yanıtlanabilecek soru örnekleri

- Türkiye’de aileyi küçültmek için hükümetin nasıl bir uygulama yapması gerekir?
- Bir ev için, hangi türden bir elektrik devresi en iyedir, niçin?
- Türkiye’nin nükleer silahlara sahip olması gerekir mi, neden?
- Ders kitabınızda, ozmoz göstermek amacıyla verilen deney düzeni, amacına ne ölçüde bir hizmet sağlamaktadır?

6- Alanınızla ilgili olarak, yukarıdaki kategorilerden her biri ile ilgili bir soru hazırlayınız.

Hazırladığınız örnekleri öğretmen adayı arkadaşlarınızla tartışınız.

7- Yakın zamanda öğretmeye çalışacağınız bir konu seçiniz. Bu derste kullanmak üzere, öğrencilerin sadece bazı bilgileri hatırlamakla yanıtlayabilecekleri ve yanıtlayabilmeleri için daha üst düzeylerde zihinsel işlemler gerektiren sorular hazırlayınız. Özellikle temel nitelikte olan sorular üzerinde durunuz. Bunlar, sınıftaki öğrencilerin yeni bir konuyu öğrenmelerini sağlar. Bu sırada öğrencileri olgulardan düşünmeye geçirmeye çalışırken öğretmene, öğretme-öğrenme sürecini yönlendirme olanağı verir. Sınıfın önüne çıkıp dersi yürütmeye çalışırken böyle sorular bulmak çok zordur. Bu gibi soruların, dersten önce hazırlanmış olması gerekir. Temel sorular arasında sorulabilecek ikinci derecede önemli olan soruları, daha sonra ve öğrencilerin temel sorularla ilgili yanıtlarına tepkide bulunurken de düşünebilirsiniz.

8- Hazırlayarak dersin akışına uygun bir sıraya koyduğunuz soruları, dersinde uygulama yapacağınız öğretmenle birlikte gözden geçiriniz.

Soruların sınıftaki öğrencilere dağılışı: Sınıfta, öğrenmeye daha çok güdülenmiş olan öğrenciler en önde oturma eğilimi gösterirler. Daha az güdülenmiş olan, daha yavaş öğrenen, sessiz ve sakin oturmak isteyenler ise yanlarda ve köşelerde oturma eğilimi gösterirler. Sınıfın önünde durduğunuz zaman, en çok nereye bakarsınız? Sağa veya sola birbirine yakın sayıda soru yöneltmeye ve onlardan her birine bu kadar soruya yanıt verme olanağı sağlamaya çalışmalısınız. Bunu yapmanın bir yolu sınıf içinde dolaşmanız ve her defasında görüş alanınızda farklı bir öğrenci grubu olacak şekilde durmanızdır.

Kız ve erkek öğrenciler: Soruları daha çok kızlar mı, erkekler mi yanıtlıyor? Yanıtların uzunluğu ve niteliği iki cins için de aynı mı? Cinslerden biri daha sık soru yanıtlıyor veya daha iyi yanıtlar veriyorsa dengeyi sağlamak için nasıl bir yardımda bulunabilirsiniz?

Göz teması: Bir öğrenciye soru sorar ve onun yanıtını dinlerken ona bakınız. Bunu yaparken, sınıfın diğer yerlerinde ne olup bitmekte olduğunu da gözden kaçırmayınız.

Zamanlama: Soruyu sorunuz. Sınıftaki bütün öğrencilerin yanıtı düşünmesi için birkaç saniye bekleyiniz. Soruyu belli bir öğrenciye yöneltmek istiyorsanız, bundan sonra onu adıyla çağırınız ve soruyu yanıtlamasını isteyiniz. Gerekirse, soruyu değişik bir biçimde ifade ediniz, yanıtın bulunmasını çabuklaştırıcı, kolaylaştırıcı önlemlerden yararlanınız. Öğrenci soruyu yanıtlayamazsa, diğer bir öğrencinin yanıtlamasını isteyiniz.

Pekiştirme: Yanıtlara olumlu bir yaklaşım içinde olunuz. Yanıtları, olanaklar ölçüsünde iyi karşılayınız ve övünüz. Yanıtla, hiçbir zaman gülmeyiniz; yanıtla alay etmeyiniz; yanıtı dinlememe, duymama, tümüyle reddetme gibi bir davranış içine girmeyiniz. Yanıtın ne kadarından yararlanabilirsiniz o kadarından yararlanınız. Yanıtlayan öğrencinin, başka soruları yanıtlamak için de istek duymasını sağlamaya çalışınız. Yanlış bir yanıtta sizin de sorumluluğunuz bulunabileceğini unutmayınız. Sorunuz açık ve anlaşılır bir soru olmayabilir çok karmaşık bir soru sormuş olabilirsiniz.

Kullanılan dil: Sorularınız kısa, soruyu ifade etmede kullandığınız dil açık ve anlaşılır olmalıdır. Öğrencilerin, anlayış gösterme, yüreklendirme, şaşkınlığınızı anlatma gibi amaçlarla kullandığınız sözselsel olmayan işaretleri de anlayabildiklerini unutmayınız.

ETKİNLİK 2

ÖĞRETİM YÖNTEMLERİNİN GÖZLEMLENMESİ

ÖZET: *Ders esnasında uygulama öğretmeninin kullandığı öğretim yöntemleri gözlemlenir. Öğretmenin her bir dersin içeriğine uygun yöntemleri kullanıp kullanmadığı, öğretim yöntem ve stratejilerini kullanırken nelere dikkat ettiği gözlemlenir.*

Öğretim süreci, öğrenmenin gerçekleşmesini sağlayacak etkinlikleri içerir. Bu süreçte, öğrencilerin belirli bir konuyu öğrenmelerine yardımcı olacak etkinlikler gerçekleştirilir. Bu amaçla, öğretme-öğrenme sürecinde, etkililiği ve kalıcılığı sağlamak, öğrenci başarısını yükseltmek ve motivasyonu artırmak amacıyla, öğretim ilkeleri göz önünde bulundurularak öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve beklentilerine, dersin içeriğine ve konunun özelliğine göre çeşitli öğretim strateji, yöntem ve teknikleri kullanılmaktadır.

Öğretim yöntem ve tekniklerinin seçilmesinde, dersin içeriği, öğrenci ve öğretmenin özellikleri ve öğretim araç-gereçlerinin durumu gibi etkenler, belirleyici özellik taşımaktadır. Bu etkenler, aşağıda kısaca açıklanmıştır.

1. Dersin İçeriği

“Ağırlıklı olarak dersin kazanımları hangi öğrenme alanlarına hitap etmektedir?” sorusu sorularak, kazanımların bilişsel, duyuşsal ve psikomotor öğrenme alanlarına yönelik oluşuna göre farklı yöntem ve teknikleri kullanılabilir. Uygun yöntem ve tekniklerin seçiminde en önemli husus, konunun içeriği ve öğrenme kazanımlarının özelliğidir.

2. Öğrencilerin Özellikleri

Öğrencilerin yaş, cinsiyet, yetenek, motivasyon, hazır bulunuşluk düzeyi, sosyo-ekonomik durumu, kültürel özellikleri, çevre özellikleri öğretim yöntem seçimini etkilemektedir. Hedef kitlenin değişken özellikleri göz önünde tutularak eğitim ortamlarına alternatif etkinlikler getirilebilir. Dolayısıyla ders öncesi hazırlık aşaması iyi bir planlamayı gerektirmektedir.

3. Öğretmenin Özellikleri

Yatkın olunan ya da alışlagelmiş yöntem ve tekniklerin sürekli kullanılması eğilimi, uygun yöntem ve tekniklerin seçimini zorlaştırabilir. Yöntem ve teknikler konusunda bilgi sahibi olunması, bunların kazanımlara uygunluğunun belirlenmesi ve etkinliklerin sonuçlarının kestirilmesi, uygun yöntem ve tekniklerin seçiminde etkili olacaktır.

4. Öğretim Araç ve Gereçlerinin Durumu

Yönteme uygun araç-gereçlerin olmaması, yöntem seçimini etkiler. Ders öncesi öğretmenin ve öğrencilerin hazırlığı aşamasında mevcut kaynaklar esas alınarak yapılacak iyi bir planlama, sınıf içi etkinliklerin uygun araçlar temin edilerek yapılmasında etkili olacaktır.

ETKİNLİK 3

MATERYAL KULLANIMI

Özet: Derste kullanılan materyallerin neler olduğunu ve öğretmenin bunları ders işlerken nasıl kullandığını gözlemleyiniz. İşlenen bir konuyu anlayabilmek için öğrencilere materyalleri nasıl ve niçin kullanmaları gerektiği öğretilmelidir. Öğrencilere uygun şekilde yardım edilirse onlar, kendilerine böyle bir güç sağlayabilecek çalışma becerilerini ve stratejileri öğrenebilirler. Öğretmenin materyal kullanımını gözlemek için aşağıdaki hususları dikkate alınız.

1. Materyallerin, dersin amacı, öğrenci seviyesine uygun seçilmiş olması ve derste yapılan etkinlikleri desteklemesi gerekir. Derste kullanılan materyal türlerini araştırınız ve nasıl kullanıldıklarını gözlemleyiniz.
2. Ders kitabı ve diğer materyaller üzerinde yapılacak çalışma ile geliştirmek istediğiniz çalışma stratejisini ve amacınızı belirleyiniz. Seçilen materyalin konuya ve öğrenmeye katkısını inceleyiniz.
3. Seçilen materyal ve strateji ile ilgili olarak sınıfta yararlanacağınız işlem yolunu, aşağıdaki sorulara cevap verecek şekilde planlayınız.

Giriş nasıl yapılacak?

Materyal ne kadar tanınıyor ve kullanımı ne kadar biliniyor?

Öğrenciler bireysel olarak mı, eşli olarak mı, yoksa gruplar halinde mi çalışacaklar?

Süreç boyunca çalışmalar nasıl izlenecek ve kontrol edilecek?

Ders sonunda, seçilen materyallerin katkıları nasıl gözlemlenecek?

4. Öğrencilere verdiğiniz görevleri değerlendiriniz. Özellikle öğrencilere zor gelen kısımları not alınız. Bu görevi geliştirmek için ne gibi değişiklikler gerektiğini yazınız?

ETKİNLİK 4

DERSİN YÖNETİMİ VE SINIFIN KONTROLÜ

Özet: Gözlem yaparak, sınıfta olup bitenlerin kontrol altında tutulmasını ve öğrenciler için etkili bir öğretim-öğrenme ortamı oluşturulmasını sağlayan becerileri öğrenmeye çalışınız.

1- Sınıftaki öğretim-öğrenme sürecinin etkili ve verimli bir biçimde işletilmesini sağlayan bu becerilerin öğretmenlik rolünün özünü oluşturduğunu unutmayınız. Bunun için;

- Kendinize güvenmek
- Planın iyi ve açık olduğundan emin olmak
- Öğrencilerin yaşlarına ve kabiliyetlerine göre çalışmalarını değerlendirmek
- Derse değişik etkinliklere yer vermek ve bunlara yeterli süre tanımak önemli görülmektedir.

2- Bir dersin tümünü izleyerek, sınıf yönetimine ve sınıftaki öğretim-öğrenme sürecinin işletilmesine ilişkin önlemleri ve bunların nasıl gerçekleştirildiğini gözleyiniz.

3- Bu gözlemden, aşağıdaki örneğe benzer bir formdan yararlanabilirsiniz. Gözlem yapacağınız dersten önce öğretmenle bir görüşme yapmayı unutmayınız. Bu görüşme sırasında öğretmene, kullanacağınız gözlem formunu gösterebilir ve gözlem sırasında neleri görmeye çalışacağınızı anlatabilirsiniz.

Yukarıda sözü edilen noktalar, aşağıdaki formda öneriler biçiminde sıralanmıştır. Bu liste, ilgili davranışlar gözlemlenirken onların karşılıklarına çetele konarak işaretlenmesi için de kullanılabilir. Böyle bir yola gidilecekse listenin başına, gözlenen sınıf, tarih ve saat de yazılmalıdır.

Dersin yönetimi ve sınıfın kontrolü ile ilgili bazı öneriler

Tarih	Sınıf	Süre
Dersten önce		
<ul style="list-style-type: none">• Dersinize iyi hazırlanın; her şeyi açık seçik planlayın.• Çeşitli etkinliklerden yararlanmaya hazırlanın.• Planladığınız çalışmanın öğrenci düzeyine uygunluğunu denetleyin.• Hızlı ve yavaş öğrenen öğrenciler için ek etkinlikler hazırlayın.• Dersten önce, araç gereç ve gösterilerin kullanıma hazır olup olmadığını denetleyin.• Olanak varsa, dersten önce sınıfın düzenini gözden geçirin.• Sınıfa, öğrencilerden önce girin.		
Derse başlarken		
<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerin sınıfa girişlerini kontrol edin.• Başlamadan önce, öğrencilerin sınıfa yerleşmelerini sağlayın. Dikkatlerini derse çekin.• Kesintiler ve derse geç gelmeler ile ilgili işlemleri çabucak tamamlayın.		
Derse sırasında		
<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerin adlarını öğrenerek onları adları ile çağırın.• Yönergelerinizi açık bir biçimde ifade edin.• Öğrencilere konuşurken onların yüzlerine bakın.• Sınıfı görüş alanında tutarak her köşesinde ne olup bittiğinden haberdar olun.		

- Etkinlikleri, öğrencilerin dikkat sürelerine uygun olacak şekilde planlayın.

Hareketlerinizde

- Sınıfa arkanızı dönmeyin.
- Hareketli olun, sınıfın önünde kalmayın, her yanında dolaşın
- Bir etkinlikten diğerine geçişi dikkatle düzenleyin.
- Öğrencilere soru sorarak sık sık onlardan dönüt alın.
- Sorularınızı sınıfın tümüne yöneltin, bütün öğrencilere soru sorulmuş olmasını sağlayın.
- Övgü ve yüreklendirmelerden yararlanın.
- Öğrenciler için bir yardımcı ve destek olun.

Sorun çıktığında

- Ne yapılması gerekiyorsa işi uzatmadan yapın.
- Kazanamayacağınız bir davranış üzerinde durun.
- Kişi üzerinde değil, davranış üzerinde durun.
- Ölçütlerinizi açık bir biçimde ortaya koyun ve ödün vermeyin.
- Gerektiğinde uygun cezaların verilmesinde kararlı ve işlemlerinizde tutarlı olun.

Dersin sonunda

- Dersin bitiminden önce öğrencilere, toparlanmaları için zaman verin.
- Öğrencilerin ayrılmalarına izin vermeden, sınıfın düzenli olmasını sağlamak için etrafa göz atın.
- Öğrencilerin sınıftan çıkmalarını izin vermeden önce sessizlik ve düzeni sağlayın.

Dersten sonra

- Dersin bir değerlendirmesini yazarak dosyanızda, ders planının arkasına koyun. Yaptığınız yanlışları ve gelecek derste düzeltebileceğiniz eksiklerinizi ayrı ayrı not etmeyi unutmayın.

ETKİNLİK 5

ÇALIŞMA YAPRAĞI VE ETKİNLİK HAZIRLAMA

Özet: İşlenen konularla ilgili çalışma yaprakları hazırlanır ve öğrencilere uygulanır. Çalışma yapraklarıyla ilgili ders öğretmeninden de yardım alarak öğrencilerin düzeyine uygun olmasına ve dersin içeriğini yansıtmasına dikkat ediniz.

Çalışma yaprakları bireyde kalıcı davranış değişikliği meydana getirmek için kullanılan öğretim materyallerinden biridir. Çalışma yaprakları renkli tasarımları ve dikkat çekici özellikleriyle öğrencide merak uyandırarak öğrencinin derse olan ilgisini artırır. Bu materyaller hazırlanırken günlük yaşamla ilişkilendirilen etkinlikler, düşündürücü sorular, dikkat çekici çizim, grafik ve resim gibi öğelerle zenginleştirilerek öğrencilerin daha kalıcı öğrenmelerine katkı sağlanması amaçlanır.

Çalışma yapraklarını hazırlarken;

- 1- Anlatacağınız konuyu ve konunun içeriğini belirleyiniz.
- 2- Çalışma yaprağında ele alınan konunun günlük hayatla bağlantısını kurmaya çalışınız.
- 3- Konuyu pekiştirmek için nasıl bir çalışma yaprağı hazırlayacağınızı tasarlayınız.
- 4- Öğrencilerin çalışma yaprağını nasıl kullanacaklarını anlatan kısa bir yönerge ekleyiniz. Bu yönergeyle öğrenciler çalışma yaprağı üzerinde ne yapacaklarını anlayacaklardır.
- 5- Çalışma yapraklarını renkli kâğıt veya renkli yazılarla hazırlayınız.
- 6- İşlenen konuyla ilgili çalışma yaprakları hazırlayınız.
- 7- Çalışma yaprakları öğrenci seviyesine uygun olmalıdır.
- 8- Çalışma yapraklarında görselliği artırmak için resim, fotoğraf, karikatür, tablo, grafik gibi unsurları kullanınız.
- 9- Çalışma yaprağı içerisinde farklı türden etkinlikler olmasına dikkat ediniz.

ETKİNLİK 6

E-OKUL SİSTEMİNİN İNCELENMESİ

Özet: E-okul sisteminin genel kullanımı, nasıl giriş yapıldığı, öğrenci bilgilerinin nasıl girildiği, notların nasıl girildiği ve e-okul sisteminin içeriği gözlemlenir. Ayrıca öğretmen, öğrenci ve okul yöneticilerinin e-okulda ne tür işlemler yaptığı gözlemlenir.

E-okul Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2007 yılının Ocak ayında kullanıma açılmış olan bir okul yönetim bilgi sistemi yazılımıdır. Bir öğrencinin okula kaydından başlayıp, mezuniyetine kadar olan tüm süreci içerir.

E-OKUL

- 1- Uygulamadan sorumlu müdür veya müdür yardımcısı ve öğretmenle bir araya gelerek E- okul sisteminin ne olduğunu öğrenmeye çalışınız.
- 2- Müdür yardımcısından bu sistemin öğretmenler tarafından nasıl kullanıldığını belirlemeye çalışınız.
- 3- E-okul sisteminde hangi işlerin yapılabildiğini sorarak bunların bir listesini tutunuz.
- 4- Gün içinde yapmış olduğunuz diğer etkinliklerle birlikte aldığınız notlar ekleriyle birlikte yönergelere uygun bir şekilde raporlaştırarak uygulama öğretim elemanına ulaştırınız.

MEBBİS SİSTEMİ

- 1- Uygulamadan sorumlu müdür veya yardımcısıyla bir araya gelerek MEBBİS sisteminin ne olduğunu öğrenmeye çalışınız.
- 2- Müdür yardımcısından bu sistemin kimler tarafından nasıl kullanıldığını belirlemeye çalışınız.
- 3- MEBBİS sisteminde hangi işlerin yapılabildiğini sorarak bunların bir listesini tutunuz.
- 4- Gün içinde yapmış olduğunuz diğer etkinliklerle birlikte aldığınız notlar ekleriyle birlikte yönergelere uygun bir şekilde raporlaştırarak uygulama öğretim elemanına ulaştırınız.

ETKİNLİK 7

ALTERNATİF ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME TEKNİKLERİNİN KULLANIMI

Özet: *Uygulama öğretmenlerinin öğrencileri değerlendirmede hangi yöntem ve teknikleri kullandığı gözlemlenir. Yöntem ve teknikleri seçerken nelere dikkate ettiği incelenir. Alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerinden örnekler alınır.*

Değerlendirme, öğretmenler için önemli bir görevdir. Dersten önceki planlama sırasında, ders boyunca ve dersten sonra değerlendirme yapılır. Öğrencilerin gösterdikleri gelişmeleri, onların başarılarını değerlendirmek öğretmenin günlük çalışmalarının bir parçasıdır. Bugün öğretim kurumlarında öğretmenin en önemli görevi öğrencinin gelişimini izleme ve gerektiğinde geliştirici etkinlikler düzenlemektir. Bunda alternatif ölçme değerlendirme yöntem ve tekniklerinin önemli bir payı vardır.

Değerlendirmeyi gerektirecek pek çok sebep vardır. Bunlardan bazıları şunlardır:

1. Öğrencilerin, yanlışlıklarını düzeltmek.

- Öğrenme etkinliklerini giderici tedbirler için hazırlık yapmak.
- Öğrencilere öğrenmeye motive etmek.
- Ne kadar çaba harcadıklarını belirlemek.
- Öğrencilere, velilere ve okula her öğrencinin sağladığı gelişmelerle ilgili bilgi vermek.
- Sağlanan öğretmenlik hizmetinin etkili olup olmadığını belirlemek.
- Öğrencilerin öğrenecekleri konular için gerekli olan ön öğrenmelerde eksikliklerinin olup olmadığını tespit etmek;
- Derslerin planlanmasında ve sonraki uygulamalarda yapılacak değişiklikler için nelerin yapılması gerektiğini belirlemek.

2. Öğrencilerin çalışmalarının değerlendirilmesinde kullanılacak alternatif tekniklerden bazıları şunlardır:

- Performans görevleri
- Projeler
- Öğrenci ürün dosyaları (portfolyo)
- Kavram haritaları
- Yapılandırılmış grid
- Tanılayıcı dallanmış ağaç
- Görüşme (mülakat)
- Akran değerlendirme
- Öz değerlendirme
- Dereceli puanlama araçları (rubric)
- Bu yeni ölçme tekniklerinin bazı özellikleri aşağıda gösterilmiştir.

3. Alternatif ölçme teknikleri beceri ve bilginin kullanımını birbiriyle bağlantılı, tamamlanmış ve ortamlara uyum sağlanmış etkinlikleri ölçer.

- Alternatif ölçme müfredat programının içine yerleşmiştir. Sadece amaca yönelik ölçme yapan yönergeli etkinliklerden ayrıştırılabilir. Başka bir deyişle alternatif ölçme anlamlı öğrenme deneyimleri demektir.
- Alternatif ölçme esnektir. Farklı sunuş şekillerine ve öğrencilerin tercih ettikleri öğrenme biçimine olanak sağlar.
- Alternatif ölçme, öğrencilerin kendi öğrenme biçimlerinin ve düşüncelerini analiz etmelerini sağlamak yoluyla kendine dönük düşünmeyi ve kendini irdelemeyi öğretir.

Değerlendirmede hangi yöntemin kullanılacağı, yaptırılacak etkinliğin türüne, değerlendirme için gerekli olan bilgilere ve değerlendirmenin amacına bağlıdır. Öğrenme eksikliklerini meydana çıkarma (öğrenmeleri izleme) ve öğrenme düzeyini (erişiyi) belirleme amacıyla yapılan değerlendirmelerde birbirinden farklı yollar izlenir.

ETKİNLİK 8

OKULDA REHBERLİK HİZMETLERİ

Özet: Rehberlik hizmetlerinin işleyişini inceleme, okulda özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler için yapılan etkinlikler gözlemlenir ve kaynaştırma öğrencilerin ihtiyaçları ve bireyselleştirilmiş eğitim programının (BEP) hazırlanması gözlemlenir. Kaynaştırma öğrencisi için hazırlanan bir BEP örneğini dosyanıza koyunuz.

Rehberlik, bireyin kendini anlaması, problemlerini çözmesi, gerçekçi kararlar alması, kapasitelerini geliştirmesi, çevresine dengeli ve sağlıklı bir uyum yapması ve böylece kendini gerçekleştirme için, uzman kişilerce bireye yapılan psikolojik yardımlardır. Eğitim süreci içinde rehberlik hizmetleri, öğrencinin gelişmesine ve uyumuna yardım etmeye yöneliktir. Rehberliğin temel ya da sonal amacı bireyin kendini gerçekleştirmesidir.

Rehberlik hizmetleri, öğrencinin her yönüyle gelişmesini ve böylece kendini gerçekleştirme amaçlayan psikolojik yardım hizmetlerini kapsadığı için bu hizmetlerin bir bütünlük içinde verilmesi gereği önem taşır.

Kaynaştırma, engelli bireylerin eğitimiyle eğitim dünyasında çok sık duyar hale geldiğimiz terimlerden biridir. Kaynaştırma uygulamaları, özel eğitim gerektiren bireylerin sosyalleşmelerinde doğal bir form taşıması açısından önemli demokrasi ve insan hakları açısından da özgün bir eğitim öğretim yöntemidir. Kaynaştırmanın başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için özel gereksinimli öğrencinin kaynaştırma uygulamasına hazırlanması çok önemli bir unsurdur.

Normal eğitim ve özel eğitim ortamları; öğretim düzeni, ders programları, öğretim yöntemleri, davranışsal beklentiler, fiziksel ortam ve öğrenci sosyalleşmesi bakımından birbirinden farklılıklar sergilemektedir. Bu nedenle, eğer özel eğitim ortamından normal eğitim ortamına geçişin başarılı olması isteniyorsa, kaynaştırılan öğrenci, normal sınıfın davranışsal ve akademik gereklerine hazırlanmalıdır. Kaynaştırma öğrencisine uygun bireyselleştirilmiş eğitim planlarının hazırlanıp uygulanması gerekmektedir.

ETKİNLİK 9

GRUP ÇALIŞMASI

Adına bazen küme çalışması da denen grup çalışması, aşağıdaki amaçlar için uygun bir yöntemdir:

- Öğrencileri, işbirliği yapmaya ve önderliğe özendirmek.
- Öğrencileri, birbiriyle düşünce ve görüş alışverişine özendirmek.
- Öğrencileri, birbirinden öğrenmeye ve birbirine yardım etmeye özendirmek.
- Öğrencilere, hazır oluş düzeylerine uygun olarak hazırlanmış öğretim - öğrenme etkinliklerine katılma fırsatı vermek

Bu amaçlara ulaşmak kolay değildir. Gruplar halindeki öğrencilerin birbirleriyle uyum içinde çalışmalarını sağlayabilecek bir öğretim - öğrenme durumu hazırlayabilmek için dikkatli bir planlama yapmak gerekir. Problem çözme, inceleme - araştırma, sınıfa sunulmak üzere bir çalışma yapma, oyunlar ve benzetimler, proje çalışmaları ve deneyler gibi çeşitli çalışmalar grup çalışması şeklinde düzenlenebilir.

Öğretmen adayları grup çalışmasından yararlanacak şekilde bir ders plan yapmalı ve dersten önce, grup çalışmasıyla ulaşılabilecek amaçları düşünmelidir. Bu amaçlardan bazıları şunlardır: İşbirliği, hoşgörü, birbirinden öğrenme gibi sosyal becerileri geliştirme, Gruplara, bu gruplarda bulunan öğrencilerin hazır oluş düzeylerine uygun olarak hazırlanmış öğretim - öğrenme etkinliklerine katılma fırsatı sağlama, • Öğrenci gruplarını, değişik öğretim - öğrenme etkinliklerinde bulunmaya ve değişik düşünme biçimlerine yöneltme,

- Çeşitliliği artırma vb.

Öğretmen adayları grup çalışmasını, bu amaçlardan hangilerine ulaşmak için kullanmayı düşünüyor ise grupların oluşturulma şeklini ve gruplarda yapılacak çalışmalarını ona göre planlamalıdır Bunun için şu

sorulara cevaplar aranır:

- Gruplar kaç kişilik olacak ve nasıl oluşturulacaktır? Buna kim karar verecektir; siz mi, yoksa öğrenciler mi?
- Gruplar, yine son olarak yapılan grup çalışmasındaki üyelerden mi oluşacaktır?
- Gruplar, hazır oluş düzeylerine göre mi, ilgiye göre mi, davranışa göre mi, yoksa arkadaşlık ilişkilerine göre mi oluşturulacaktır?
- Grup çalışmalarını kolaylaştırmak için sınıftaki masa, sandalye, sıra gibi donatımın yerleri değiştirilecek midir?
- Derse olumlu bir başlangıç sağlamak için, derste yapılacak çalışmaları sunma, öğrencileri öğrenmeye güdüleme ve gerekli yönlendirmeleri yapma sırasında nelere dikkat edilecektir? Nasıl bir giriş yapılması planlanmalıdır.
- Derste her grubun, kendine uygun düzeyde bir çalışma yapmakta olması nasıl sağlanacaktır?
- Dersteki çalışmalarını erken bitiren gruplar olursa bunlar için ek çalışmalar hazırlanacak mıdır?
- Sınıftaki bütün öğrencileri bir araya getirerek deneyimlerin paylaşılmasını, iyi giden ve gitmeyen çalışmalar üzerindeki görüşlerin ortaya konmasını, grupların elde ettikleri ilginç sonuçların sınıfın tümüne sunulmasını, beklenen düzeyde öğrenme sağlanıp sağlanmadığının ortaya konmasını ve gelecek için beklentilerin ifade edilmesini sağlayacak nitelikte bir bitiriş için neler yapılacaktır? Dersin nasıl bitirileceği planlanmalıdır.

ETKİNLİK 10

ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİNİN OKULDAKİ BİR GÜNÜ

Öğretmenin Okuldaki Bir Günü

Özet Bir gününüzü, alanınızda çalışan bir öğretmen veya sınıf öğretmenin okuldaki bir günlük zamanını nelere ve nasıl harcadığını öğrenmeye ayırınız. Bu bir gün içinde, öğretmenin mesleği ile ilgili olarak yaptığı bütün işleri, bunlara harcadığı zamanı not etmeye çalışınız.

- a) Okuldaki bir günü boyunca öğretmenin sınıf içinde ve dışında yaptığı bütün işlerin bir listesini yapınız. Listeye yazdığınız işlerden her biri için harcanan zamanı da tahmin etmeye çalışınız. Bu size, okuldaki bir günde öğretmenin yaptığı işlerin çeşitleri ve bunların günlük işler arasındaki ağırlığı hakkında bilgi sağlayacaktır. Topladığınız bu bilgiler size, öğretmenliğe ve diğer görevlere harcanan zaman konusunda da bir fikir verecektir.
- b) Elde ettiğiniz sonuçları dosyanıza not ediniz. Günün sonunda bu notları, izlediğiniz öğretmenle birlikte gözden geçiriniz.
- c) İzlediğiniz öğretmene, bu günün onun okulda geçirdiği günleri temsil eden iyi bir örnek olup olmadığını sorunuz. Öğretmene ayrıca, okuldaki görevi ile ilgili olarak akşamları veya hafta sonlarında yaptığı başka işler bulunup bulunmadığını da sorunuz ve böyle işler varsa onları da not alınız.

Öğretmenlerin yaptıkları işlerden bazı örnekler:

1. Öğrencilerin öğrenmelerini sağlamaya çalışma, öğrencilerle bireysel olarak veya küçük gruplar halinde görüşme, velilerle görüşme, öğretmen toplantıları, eğitsel kol çalışmaları, araç gereç bulma ve bunları kontrol etme, özel araç gereç hazırlama, derse hazırlanma, okul yönetiminin verdiği görevleri yapma, öğrenci çalışmalarını değerlendirme.
2. Öğretmenin okulda geçen bir günlük çalışmaları hakkındaki düşüncelerinizi kısa kısa not ediniz. Bunlar, sizin görmeyi umduğunuz çalışmalara ne kadar benziyor?
3. Dönem içinde uygulama çalışmanızda şu konuları araştırınız ve not ediniz. Haftada bir nöbet, sınıf öğretmenliği ve rehberlik çalışmaları, eğitsel kol çalışmaları, sağlık ve güvenlik önlemleri
4. Çözümünü bulamadığınız bir problem ile karşılaşmışsanız onu arkadaşlarınızla ve danışmanlarınızla tartışınız.
5. Sonuçta ulaştığınız neticeleri kısaca not ediniz.

Öğrencinin Okuldaki Bir Günü

Özet: Bir öğrenci seçin ve gözlemleyin. Sınıfın rehber öğretmenine ve ders öğretmenlerine danışarak, okuldaki bir günlük çalışmalarını incelemek amacıyla bir öğrenci seçiniz. Çalışmalarına hiçbir müdahalede bulunmadan, bu öğrenciyi sınıfta bir gün boyunca gözleyiniz. Gözlemleriniz sırasında dikkatinizi aşağıdaki konular üzerinde toplayınız.

1. Aynı gün içinde öğrencinin devam ettiği dersler nelerdir?
2. Her bir derste gerçekleştirilen başlıca etkinlikler nelerdir? Özellikle öğrencinin katıldığı etkinliklerin neler olduğunu, bunların sayısını ve çeşitlerini not almalısınız. Olanaklar ölçüsünde, öğrencinin bu etkinliklerden her birine harcadığı zamanı tahmin etmeye çalışmalısınız. Örneğin, öğrenci okuldaki bir günü içinde ne kadar zamanını oturup öğretmeni dinlemeye, öğretmenin ne yapmakta olduğuna bakmaya, öğretmenle etkileşimde bulunmaya, kendi başına veya diğer öğrencilerle çalışmaya, bunlardan daha başka bir iş yapmaya harcamaktadır?
3. Öğretme-öğrenme etkinliği örneklerinden bazıları şunlardır: öğretmenin ders anlatması, soru-cevap, uygulama çalışması, gösteri (demonstrasyon), öğretme-öğrenme araç gereçlerinin kullanılması, öğrencilerin gruplar halinde çalışmaları, öğrencilerin bireysel olarak çalışması,
4. Günlük çalışmanızın sonunda, izlediğiniz öğrencinin okuldaki o günü ile ilgili izlenimlerini de öğrenmeye çalışınız.
5. Öğrencinin okuldaki bir günü ile ilgili izlenimlerinizi kısaca not ediniz. Bu notlarınızı, başka öğrencileri gözlemiş olan sınıf arkadaşlarınızın potları ile karşılaştırınız.
6. Dersinizi planlarken bu çalışmadan sağladığınız bilgilerden nasıl yararlanabilirsiniz? Öğrencilerin gereksinimlerini dikkate almaya çalışırken neleri unutmamanız gerekir? Bu ve benzeri konularda hatırlayabildiğiniz noktaları not alın.

ETKİNLİK 11

OKULDA YÖNETSEL İŞLER

Özet: Okul müdürünün, müdür yardımcılarının öğrenci ve öğretmenlere karşı sorumluluklarının neler olduğu gözlemlenir. Resmi yazışmaların nasıl yapıldığı, gelen evrak ve giden evrakların incelenmesi yapılır. Resmi yazışma kurallarını inceleyiniz (okuyunuz) Değişik Konularda Hazırlanmış Resmi Yazışma Örneklerini inceleyiniz (3 Adet) ve dosyanıza koyunuz.

Kamu kurum ve kuruluşları arasında yazılı iletişim amacıyla kullanılan yazılara resmi yazı denir. Gönderilen makamın derecesine, konuya göre yazının bölümleri ve ifadeler değişebilir. Resmi nitelikteki yazı, kamu kurum ve kuruluşlarının aralarında veya gerçek ve tüzel kişilerle iletişimlerini sağlamak amacıyla yazılan yazı, resmi belge, resmi bilgi ve elektronik belgeyi tanımlar.

Kamu kurum ve kuruluşları için resmi yazışma kurallarını belirleyen esaslar vardır.

- Ülkemizde bu esaslar yürürlüğe giren yönetmeliklerle belirtilmiştir.
- Bu yönetmelikte resmi yazışma ortamları, nüsha sayısı, kâğıt boyutu, resmi yazıların bölümleri, resmi yazıların gönderiliş ve alınışlarında yapılacak işlemler belirtilmiştir.
- Tüm kurum/kuruluşlar kendilerine gelen ve gönderilen resmi yazıları arşiv olarak saklamalarının yanı sıra belirtilen esaslara göre yapılan yazışmaları kayıt altına almaktadırlar.
- Bunun nedeni evrak dolaşımını kontrol edebilmek ve birbiriyle ilgili yazışmalarda önceki evrak bilgilerine ulaşabilmektir.

ETKİNLİK 12

YANSITICI DEĞERLENDİRME

Özet: Öğretmen adaylarının okul işleyişi, eğitim ve öğretim süreci ile ilgili duygu ve düşüncelerini yazılı veya sözlü olarak, okul yönetimi, sınıf öğretmenleri ve diğer öğretmen adayları ile paylaşmaları. Dönem içi etkinliklerde karşılaştıkları eksikliklerinin belirlenip çözümlerin üretilmesi.

Dönem boyunca bu ders sürecinde kendinizde meydana gelen değişimleri anlatınız. Bu konuda bir öz değerlendirme raporu hazırlayınız

Bu ders süresince elde edilen deneyimlerin ve hazırlanan raporların değerlendirilmesini yapın. Bu dersi almadan önce ve aldıktan sonra öğretmenlik mesleğine ilişkin düşüncelerinizde bir değişiklik olup olmadığını değerlendirin.

Dönem boyunca göstermiş olduğunuz gelişmeyi ve yapmış olduğunuz çalışmaları, birlikte çalıştığınız fakülte öğretim elemanı ve uygulama öğretmenleri ile gözden geçirin.

Kendi değerlendirmeleriniz ile fakülte öğretim elemanı, uygulama öğretmeni ve varsa sınıf arkadaşınızın değerlendirmelerini yazılı olarak özetleyiniz ve bu özeti dosyanıza koyunuz. Özellikle güçlü ve zayıf yönlerinizi not etmeyi unutmayınız (Özdeğerlendirme)

